

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce **JUDr. M. R.**, zastoupeného JUDr. Ing. Janem Koprivou, advokátem se sídlem Zahradnická 6, 603 00 Brno, proti žalovanému **Finančnímu ředitelství v Brně**, se sídlem nám. Svobody 4, 602 00 Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2007, č. j. 5281/07-1400-708135, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 4. 2009, č. j. 30 Ca 157/2007 - 73,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 25. 4. 2007 zamítl žalovaný odvolání žalobce proti platebnímu výměru vydanému Finančním úřadem Brno I dne 10. 1. 2007, č. j. 6852/07/288968/0457, jímž byla žalobci vyměřena daň z převodu nemovitostí ve výši 210 000 Kč ze základu daně ve výši 7 000 000 Kč. Daň byla vyměřena odlišně od daňového přiznání podaného dne 9. 11. 2006, v němž žalobce vyšel ze základu daně ve výši 5 000 000 Kč. Žalovaný neuznal argumentaci žalobce, že správce daně měl zohlednit smluvní snížení kupní ceny ze 7 000 000 Kč na 5 000 000 Kč a jako základ daně vzít posledně uvedenou částku.

Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou ke Krajskému soudu v Brně, který rozsudkem ze dne 14. 8. 2008, č. j. 30 Ca 157/2007 - 41, rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Ke kasační stížnosti žalovaného však Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 28. 1. 2009, č. j. 1 Afs 5/2009 - 62, rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Nejvyšší správní soud přitom podrobně vyložil § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, jakož i navazující ustanovení a postup žalovaného shledal za souladný se zákonem. Krajský soud tedy pokračoval v řízení a novým rozsudkem ze dne 28. 4. 2009, č. j. 30 Ca 157/2007 - 73, žalobu zamítl.

Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalobce další kasační stížnost. V ní namítl, že se krajský soud adekvátně nevypořádal s rozhodnutím žalovaného v tom bodě, kdy žalovaný odmítl reflektovat ve světle daňových zákonů soukromoprávní smluvní volnost, na níž je celá věc založena. Podle žalobce je důvodů pro změnu kupní ceny nemovitosti celá řada, přičemž primárním cílem není snížení daňové povinnosti, ale realizace dispoziční zásady v oblasti soukromého práva. Žalobce nesouhlasí s hodnocením soudu, že účastníci kupní smlouvy vstoupili do smluvního vztahu řádně nepřipraveni; podle žalobce nebyl sice postup účastníků kupní smlouvy obvyklý, byl ale projevem principu smluvní volnosti a nelze jej proto označit

za podivný. Žalobce naznačuje, že výklad zaujatý krajským soudem je v rozporu s principy právního státu – konkrétně právě s principem smluvní volnosti v soukromoprávních vztazích. Dále žalobce tvrdí, že krajský soud i žalovaný použili při interpretaci právní normy pouze metodu logického výkladu, ale zohlednit měli i výklad teleologický, k čemuž odkazuje na nález Ústavního soudu. Žalobce konečně nesouhlasí se závěrem soudu, že jeho situace není natolik výjimečná, aby soud opravňovala ke zmírnění pravidla obsaženého v § 10 odst. 1 písm. a) zákona č. 357/1992 Sb. Byly totiž popřeny zásady smluvní volnosti a právní jistoty, což by mohlo znamenat jejich ohrožení do budoucna, kdy bude správce daně rozhodovat o podobných případech veden tímto svým chybným názorem. Podle mínění žalobce proto rozhodnutí finančních orgánů, rozsudek krajského soudu i předchozí rozsudek Nejvyššího správního soudu neodůvodněně zasáhly do žalobcova vlastnického práva. Žalobce považuje rozsudek krajského soudu v Brně za protiústavní a tudíž i nezákonný a navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na skutečnost, že v dané věci není splněn předpoklad přípustnosti opětovného podání kasační stížnosti podle § 104 odst. 3 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce zpochybňuje závěry krajského soudu, které korespondují se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu obsaženém v předchozím zrušujícím rozsudku. Nedošlo přitom ke změně skutkových zjištění, právních poměrů či k podstatné změně judikatury (jak judikoval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 8. 7. 2008, č. j. 9 Afs 59/2007 - 56, www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud by tak rozhodoval v téže věci za stejných poměrů jako při předchozím rozhodnutí a revidoval vlastní právní názor. Tvrzení žalobce, že se krajský soud nevypořádal s rozhodnutím žalovaného v tom bodě, kdy žalovaný odmítl reflektovat soukromoprávní smluvní volnost, na níž je celá věc založena, nevychází ze žalobních bodů, kterými se měl krajský soud zabývat. Podle žalovaného se tak i v tomto bodě jedná o nepřipustné podání ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Žalovaný proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s. a nepřiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení.

Nejvyšší správní soud nemohl o kasační stížnosti věcně jednat a odmítl ji jako nepřipustnou.

Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. je kasační stížnost nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu.

K aplikaci tohoto ustanovení se vyslovil i Ústavní soud, který ve svém nálezu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05 (dostupný na <http://nalus.usoud.cz>), poukázal na to, že „*ustanovení § 104 odst. 3 písm. a) soudního řádu správního zajišťuje, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil*“. V tomto smyslu pojímá předmětné ustanovení stávající judikatura Nejvyššího správního soudu (srov. např. usnesení ze dne 10. 6. 2008, č. j. 2 Afs 26/2008 - 119, nebo rozsudek ze dne 8. 4. 2005, č. j. 7 Azs 338/2004 - 106, oba dostupné na www.nssoud.cz)

V projednávané věci rozhodl krajský soud znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem a v tomto novém rozhodnutí se řídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Nejvyšší správní soud nepovažuje za vhodný postup krajského soudu, který v podstatě jen okopíroval část odůvodnění rozsudku Nejvyššího

správního soudu a tu vtělil do svého rozsudku. V obecné rovině totiž námitky v kasační stížnosti, jež řeší zdejší soud, směřují proti rozhodnutí krajského soudu, kdežto námitky v žalobě, jež řeší krajský soud, směřují proti rozhodnutí správního orgánu: mohou být proto formulovány odlišně. V projednávaném případě byla nicméně situace taková, že Nejvyšší správní soud musel v řízení o první kasační stížnosti vyložit příslušnou hmotněprávní úpravu daně z převodu nemovitostí v návaznosti na konkrétní skutkový stav, čímž de facto odpověděl žalobci na jeho žalobní námitku v tomto směru vedenou. Za takového stavu věcí nelze ze způsobu, jakým se krajský soud v druhém rozsudku zhostil své povinnosti řídit se závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu, dovozovat, že se krajský soud závazným právním názorem zdejšího soudu neřídil.

Ostatně žalobce v kasační stížnosti nenamítá, že by se krajský soud tomuto závaznému právnímu názoru jakkoli protivil. Naopak podstatou druhé kasační stížnosti je polemika se závěry Nejvyššího správního soudu uvedenými v předchozím zrušujícím rozsudku. Neobstojí tvrzení žalobce, že se krajský soud nevypořádal s otázkou soukromoprávní smluvní volnosti: z dalších částí kasační stížnosti totiž plyne, že žalobce touto námitkou brojil proti tomu, že žalovaný ani krajský soud neakceptovali změnu kupní ceny a za základ daně z převodu nemovitostí vzali původní částku ve výši 7 000 000 Kč. Touto otázkou stejně jako dalšími na ní navazujícími otázkami se však Nejvyšší správní soud (a následně i krajský soud) v odůvodnění svých rozhodnutí podrobně zabývaly a vysvětlily, proč nelze při vyměření daně z převodu nemovitostí takovou změnu kupní ceny akceptovat. Jelikož tedy Nejvyšší správní soud v předcházejícím řízení vyslovil odpovědi na otázky, které jsou předmětem i stávající kasační stížnosti, jelikož se závěry zdejšího soudu krajský soud řídil a jelikož nedošlo ke změně skutkových zjištění, právních poměrů či k podstatné změně judikatury, jsou naplněny podmínky § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou za použití § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s, podle něž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. prosince 2009

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu